

N:o 9.

Ank. till Riksd. kansli den 19 februari 1902, kl. 1 e. m.

Betänkande, angående vissa delar af tullbevillningen.

(1:a A).

Bevillningsutskottet får härmed afgifva yttrande i anledning af följande till utskottet hänvisade motioner, rörande ändringar i nu utgående tullbevillning, nemligen motionerna

n:o 14 inom Första Kammaren af herr *C. P. af Burén*, angående tullen å fotografikameror; och

n:o 107 inom Andra Kammaren af herr *S. Nordström* i Höglunda, om tull å polér- och smergelpapper.

Herr *af Burén* föreslår i sin ofvan omförmälda motion, att Riksdagen måtte besluta, att fotografikameror skola i tulltaxan upptagas på följande sätt:

*Fotografi-
kameror.*

Fotografikameror:

atelierkameror, vägande minst 5 kilogram pr. st. jemte delar och tillbehör	1 kr. pr. 1 kg.
andra slag af fotografikameror jemte delar och tillbehör...	5 » » 1 »
särskildt inkommande delar af fotografikameror	5 » » 1 »

Till stöd för detta förslag anför motionären följande:

»Det lifliga intresse, hvarmed fotograferingskonsten under de senare åren omfattats, har haft till följd, att fotografiska apparater blifvit en beaktansvärd industri- och handelsartikel. Flerstädes i utlandet ha stora

fabriksanläggningar uppstått för tillverkning af fotografikameror jemte öfriga till det fotografiska facket hörande artiklar. Främst på världsmarknaden står Eastman Company i New-York, hvars apparater under namnet Eastmans Kodak-kameror erhållit spridning öfver hela världen, och hvaraf årligen tusentals importerar till Sverige.

Sedan åtskilliga år bedrifves kameratillverkning äfven inom vårt land. De största importfirmorna på detta område föra vid sidan af utländska kameror äfven alster af svensk kameratillverkning, hvadan svenska handkameror torde vara temligen kända bland den fotograferande allmänheten.

Hvad som inom landet tillverkas är dock till kvantiteten en obetydlighet mot hvad som importerar. Kameror af varierande konstruktion och olika nationalitet fylla till trängsel den svenska marknaden. Ehuru inom landet tillverkas fotografikameror, fullt jemförliga med de bästa utländska, ha dock de senare åren att uppvisa en ständig och betydlig stegring af importen med samtidigt ökade svårigheter för afsättning af inhemsk tillverkning.

Genom den växande konkurrensen på världsmarknaden föranledas de större utländska fabrikanterna att alltmer lägga an på export på mindre stater såsom Sverige, hvarest den inhemska kameraindustrien med sitt mindre afsättningsfält och begränsade kapital är mindre konkurrenskraftig. Gynnande för importen äro derjemte de ringa fraktkostnaderna å denna artikel, hvarå vigt och volym äro obetydliga, jemfördt med priset.

På grund af dessa omständigheter äro för närvarande utsigterna för den svenska kameraindustriens bestånd och utveckling ganska ringa. Ehuru ej af större allmän betydelse, torde dock denna omständighet jemte den i närmaste samband härmed stående årliga ökningen i importen af fotografiska apparater, hvarigenom allt större summor dragas ur landet, innebära en anledning att fästa Riksdagens uppmärksamhet på tullförhållandet på detta område.

De nu för fotografikameror gällande tullbestämmelserna äro tillkomna vid en tidpunkt, då importen af dylika artiklar var obetydlig och då ännu ingen inhemsk tillverkning egde rum. Införselsafgiften sattes därför från början lågt, och har densamma af orsaker, som nedan angifvas, ytterligare nedgått, så att för närvarande tullen å fotografikameror är väsentligt lägre än å andra fabriksalster af jemförlig art, hvarå tillverkning inom landet bedrifves. De flesta kameror, som importerar, äro dock tydligen att anse såsom lyx- eller nöjesartiklar, som finna köpare uteslutande bland de burgnare inom samhället och som därför utan ringaste olägenhet torde kunna beläggas med en något högre tull än den synnerligen obetydliga, som nu är gällande.

Jemte närmare redogörelse för tullförhållandet på detta område följer nedan ett förslag till ny tulltaxa för ifrågavarande artikel.

Vid tullbehandling hänföras fotografikameror dels till optiska instrument och dels till snickeriarbeten. Till optiska instrument med 2 kronor tull pr kilo hänföras de kameror, som inkomma försedda med optiska glas eller linser, under det att öfriga, ej med linser försedda kameror betraktas såsom snickeriarbeten med 60 öres tull pr kilo.

Med hänsyn till bruket och den deraf betingade konstruktionen kunna de fotografiska apparaterna indelas i tvenne skilda grupper, nemligen stationära kameror eller atelier- och reproduktionskameror, tillverkade utslutande för atelierbruk, samt rese- eller turistkameror, som i motsats till de förra äro hoppfällbara eller hopträngda till ett portativt format af minsta vikt och volym.

Den förra gruppens kameror tullbehandlas alla såsom snickeriarbeten. Som vigten å dessa stationära apparater är temligen stor, jemfördt med priset, är tullförhållandet här mindre oegentligt. Någon höjning af tullen äfven å dessa apparater torde dock ej få anses obefogad, ty ehuru i hufvudsak snickeriarbeten, äro dock atelierkameror optiska instrument med en mångfald af beslag och inventiösa anordningar, som göra värdet å desamma i förhållande till vigten betydligt högre än å snickeriprodukter i allmänhet.

Den ojemförligt största importen utgöres emellertid af den senare gruppens kameror, hvarunder innefattas s. k. hand- och stativkameror af alla slag. Med 2 kronors tull pr kilo beläggas i regel handkameror, under det att stativkameror tulltaxeras efter 60 öre pr kilo. Hos alla dessa apparater äro ringa vikt och volym hufvudegenskaper. Genom användande af lättare materiel och genom talrika uppfinningar och förbättringar har vigten å dessa apparater betydligt reducerats, under det att genom ökade kraf på inventiös konstruktion och fulländadt utförande priset ej i motsvarande grad nedgått. En småningom skeende minskning af den ursprungliga införselsafgiften har häraf blifvit en följd.

Såsom de vanligaste bland här förekommande utländska handkameror må framhållas de förut omnämnda Kodak-kamerorna, tillverkade af Eastman Company. Vigten af dessa apparater kan anses variera mellan 0,2 och 2 kilo, och motsvarande importpris torde ligga mellan 15 och 100 kronor. Tullafgiften för dessa apparater, utgående efter 2 kronor pr kilo, blir alltså 40 öre för en kamera å 15 kronor och 4 kronor för en dylik å 100 kronor, alltså i medeltal ej fullt 4 % af värdet.

Af öfriga utländska handkameror, som äro föremål för någon större svensk import, äro en del, såsom till exempel Murers Expresskameror,

något tyngre i förhållande till priset, andra åter, såsom exempelvis Auschütz Momentapparater, kameror från optiska firmorna Zeiss och Goerz i Tyskland med flere åtskilligt dyrare, jemfördt med vigten. 4 à 5 % af värdet torde därför få anses vara den införselsafgift, som i genomsnitt efter taxan 2 kronor pr kilo påføres handkameror.

Ännu lägre ställer sig tullafgiften å de resekameror, stativkamerorna, som taxeras efter 60 öre pr kilo. Dessa apparater, merendels tillverkade af polerad mahogny och försedda med belgutdrag i likhet med atelierkamerorna, äro i olikhet mot dessa hoppfällbara till bekvämt portativt format samt till vigten endast obetydligt tyngre än handkamerorna.

Mot en medelvigt å dessa apparater af 3 kilo torde kunna anses svara ett importpris af 60 kronor. Efter 60 öre pr kilo utgör tullafgiften kronor 1: 80 eller 3 % af värdet.

Att bibehålla dessa nu gällande låga tullsatsen å fotografiska apparater kan ej gerna ur någon synpunkt anses lämpligt eller önskvärdt.

Vid ändring af gällande tullbestämmelser torde kunna bli fråga, huruvida värde- eller viktfortullning vore lämpligast.

Värdefortullning af fotokameror, utgående med 15 %, är sedan förra året införd i Norge, oaktadt inhemsk tillverkning ej ännu der existerar. Dock torde värdefortullning ej kunna anses i detta fall fullt lämplig. Oftast är nemligen priset å de importerade kamerorna väsentligt beroende af objektivet eller linsernas värde, och speciellt denna del af kameran kan ej inom landet tillverkas. Värdetull skulle dessutom helt säkert medföra en genomgående sänkning af kvaliteten å importen utan att afsevärdt minska densamma eller göra svenska kameraindustrien något väsentligt bättre situerad.

Viktull torde deremot medföra en i någon mån motsatt verkan, i det densamma komme att känbarare beröra införseln af billigare apparater. En tullsats, som verkade hämmande på importen af godtköpsapparater, torde vara fördelaktig och behöflig, ty dylika apparater äro i regel för sitt ändamål mer eller mindre odugliga och föranleda oftast den mindre kritiske köparen till ett resultatlöst offerande af tid och penningar.

Skilnaden i tullsatsen mellan stationära kameror och resekameror bör i öfverensstämmelse med viktförhållandet vara betydlig, särskildt som å de senare fordringarna på ringa vikt och volym ständigt växa, hvilket deremot ej är fallet beträffande de förra.

Mellan de olika slagen af resekameror finnes ej någon bestämd skilnad eller gräns, utan tvärt om finnas mellan hand- och stativkameror alla

möjliga öfvergångsformer. Från resekamerorna skilja sig deremot bestämdt genom hela sin konstruktion atelierkamerorna. Särskildt kännetecknande för dessa är ett solidt, ej ledadt eller hopfällbart utdragsplan.»

På sätt motionären framhållit tullbehandlas för närvarande fotografi-kameror på olika sätt. Sådana kameror, som vid införseln äro försedda med linser — och detta är i regel förhållandet med s. k. handkameror och andra mindre kameror — hänföras nemligen till optiska instrumenter och draga en tull af två kronor för kilogram. Saknas deremot linserna, hvilket vanligen är fallet med atelierkameror och andra större stativ-kameror, tullbehandlas kameror såsom snickarearbeten; och då de bestå af utländska träslag, hvilket i allmänhet är förhållandet, komma de sålunda att draga en tull af 60 öre för kilogram. På grund deraf, att kameror sammanföras med andra artiklar, kan någon uppgift om införseln af kameror icke erhållas. Det torde dock kunna med säkerhet påstås, att, särskildt hvad handkameror beträffar, införseln icke är obetydlig och att densamma, att döma af det alltmer tilltagande bruket, är stadd i ökning; och likaså torde det vara otvifvelaktigt, att de nuvarande tullsatserna å handkameror äro långt ifrån tillräckliga att i någon mån skydda den inhemska industrien från konkurrensen med de stora utländska fabrikena med deras masstillverkning och till hela världen utsträckta marknad. Enligt hvad af sakkunnig person för utskottet uppgifvits, kan man anse, att medelvigten å handkameror utgör omkring tre fjerdedels kilogram och medelpriset omkring 30 kronor vid införsel i parti, men i detaljhandeln 40—60 kronor; men högst betydande variationer förekomma naturligen, särskildt i fråga om priset. Såsom en allmän regel kan emellertid uttalas, att billigare och sämre kameror äro tyngre än de dyrbarare och bättre, och att vid fabrikationen eftersträfvats att nedbringa vigten och storleken. De mest efterfrågade och använda kameror uppgifvas hafva en vigt af omkring ett halft kilogram; och att en tullsats af en krona för en dylik apparat, hvilken stundom kan hafva ett värde af etthundra till tvåhundra kronor, är alltför ringa, synes utskottet uppenbart. En höjning af tullen å kameror torde därför vara väl behöflig och nödvändig, för att den svenska fabrikationen af kameror skall kunna ega bestånd i täflan med utlandets. Särskildt bör höjningen träffa handkameror och andra mindre kameror, men äfven hvad beträffar större och tyngre kameror, synes, med hänsyn till det noggranna och dyrbara arbetet, som vida öfverträffar hvad i allmänhet förstås med snickeriarbete, en höjning af tullen vara på sin plats. Utskottet förbiser härvid ingalunda, att billigare och tyngre handkameror drabbas af en högre tull än dyrbarare och lättare; men detsamma

är förhållandet med många andra varor, som äro åsatta vigttull. Äfven om genom förändring i tullsatsen priset å kameror skulle ställa sig högre än för närvarande — hvilket dock näppeligen torde vara att antaga — torde emellertid ökningen i priset, med hänsyn till dessa artiklars egen- skap att vara en öfverflödsvara, hvilken hufvudsakligen användes af de mera bemedlade, icke skäligen kunna anses såsom någon olägenhet.

Utskottet finner sig på grund af det ofvan sagda böra tillstyrka motionärens förslag, såvidt detsamma afser tullsatsernas storlek samt vikt- gränsen mellan kameror, som skola draga den lägre, och sådana, som skola draga den högre tullsatsen. En sådan tullförhöjning skulle antagligen kunna åstadkomma, att den inhemska fabrikationen af kameror skulle kunna upptaga täflan med utlandet; och äfven om denna industri här i landet icke är af någon större betydelse, synes det dock utskottet angelä- get att genom något tullskydd bereda densamma möjlighet att bestå i konkurrensen. Deremot kan utskottet icke biträda det af motionären framlagda förslag till uppställning af den blifvande tulltaxerubriken. Det synes utskottet icke föreligga någon anledning att från den lägre tullsatsen undantaga sådana kameror af minst fem kilograms vikt, som icke äro atelierkameror. Dessutom framgår ej fullt tydligt af motionärens förslag, huru delar och tillbehör i hvarje fall skola tullbehandlas. Det kan nem- ligen mången gång, då flere kameror af olika vikt samt en mängd olika delar samtidigt inkomma, vara svårt att bestämma, till hvilken af de sär- skilda kamerorna någon viss del hör, eller om någon eller några delar till äfventyrs icke tillhöra de inkomna kamerorna, utan måste anses såsom särskildt inkommande. Enklare och tydligare synes det därför vara att låta vigten å hvarje särskild kamera eller del deraf, i den form den in- kommer, vara afgörande för tullbehandlingen. Det af utskottet här nedan framlagda förslag till tulltaxerubrik är uppgjordt efter nyssnämnda grund.

Då kameror, försedda med linser, otvifvelaktigt äro att anse såsom optiska instrumenter, torde, derest fotografikameror upptagas såsom en särskild rubrik i tulltaxan, orden »ej specificerade» böra insättas i den nuvarande tulltaxerubriken n:o 238: »Instrumenter: optiska».

I öfverensstämmelse med hvad sålunda anförts, får utskottet hem- ställa,

1:o) att Riksdagen, i anledning af herr af Buréns förevarande motion angående tullen å fotografikameror, måtte besluta, att *fotografikameror och delar deraf* skola i tulltaxan upptagas såsom en särskild rubrik, så lydande:

Fotografikameror och delar deraf, i den form de inkomma:

vägende per stycke 5 kg. och deröfver 1 kg. ... 1 krona
 vägende per stycke mindre än 5 kg. 1 kg. ... 5 kronor;

samt

2:o) att, derest fotografikameror upptagas såsom en särskild rubrik i tulltaxan, Riksdagen jemväl måtte besluta, att tulltaxerubriken n:o 238: »Instrumenter: optiska» skall erhålla följande förändrade lydelse:

Instrumenter:

optiska, *ej specificerade*, derunder inbegripna kikare, glasögon och infattade optiska glas af alla slag; barometrar, manometrar och termometrar 1 kg. ... 2 kronor.

Herr *Nordström* föreslår i sin ofvanberörda motion, att den i gällande tulltaxa under rubriken n:o 500 upptagna artikeln polér- och smergel-papper, som för närvarande är tullfri, måtte beläggas med den för maskiner, redskap och verktyg stadgade tullsats af tio procent af värdet.

Till stöd för detta förslag anför motionären, att sedan år 1895, då landets första smergelvarufabrik anlades, denna industri haft att kämpa med betydliga svårigheter till följd af en alltjemt ökad konkurrens från utlandet, hvilken nu hotade att alldeles undertrycka den inhemska fabri- kationen, samt att motionärens förslag afsåge att åt landet bevara den inhemska industrien, hvars produkter visat sig vara af god beskaffenhet, och att dessutom i någon mån motverka de kostnader för densamma, som vore en följd deraf att åtskilliga för tillverkningen behöfliga ämnen vore belagda med tull.

Vid 1897 års riksdag väcktes inom Andra Kammaren motion om tull å åtskilliga för slipning och polering afsedda, tullfria artiklar, deribland de nu ifrågavarande, samt om höjning af tullen å de artiklar för nämnda ändamål, som redan voro belagda med tull. Den då gjorda framställningen afstyrktes emellertid af bevillningsutskottet och vann icke heller Riksdagens bifall.

Gällande tulltaxa innehåller i fråga om dessa varor, att polér- och smergelpapper äro tullfria och att smergelduk hänföres till maskiner, redskap och verktyg med en tull af tio procent af värdet. Enligt hvad utskottet inhemtat, hänföras jemväl glas- och flintpapper till polér- och smergelpapper och inkomma sålunda tullfritt, under det att glas- och flintduk tullbehandlas såsom smergelduk och beläggas med samma tull som denna.

Införseln och utförseln af nyssnämnda slag af papper har under nedanstående år utgjort:

	Införsel.	Utförsel.
år 1895	97,438 kg.	561 kg.
» 1896	99,876 »	248 »
» 1897	99,758 »	2,302 »
» 1898	88,930 »	7,722 »
» 1899	91,145 »	9,700 »
» 1900	97,930 »	12,709 »

Införseln af smergelduk och dylikt kan deremot icke uppgifvas.

Tillverkningen af polér- och smergelpapper jemte andra för slipning och polering afsedda artiklar har, såsom motionären erinrat, endast några få år förekommit i vårt land och bedrifves för närvarande icke vid mera än en fabrik. Emellertid har det visat sig, att denna fabrikation har att kämpa med högst betydliga svårigheter; och det är fara värdt, att densamma kommer att duka under i konkurrensen med utlandet, derest ej skydd för dess nu tullfria produkter beredes densamma. De för anläggningen erforderliga maskinerier äro dyrbara och hafva icke kunnat erhållas inom landet; och detsamma är förhållandet med åtskilliga vid fabrikationen nödiga materialier, såsom den för siktningen af smergelpulvret behöfliga metall- och silkeduk, hvilken senare drager en tull af åtta kronor för kilogram, samt åtskillig för sjelfva varan erforderlig duk, som, enär appreteringen icke kan här verkställas, måste införskrifvas från utlandet. Då dertill kommer, att såväl papper som lim, äfven om de kunna här anskaffas, äro belagda med tull och här betinga jmförelsevis höga pris, är det tydligt, att omkostnaderna för den inhemska industrien skola ställa sig höga och att det för densamma är svårt att täfla med utlandet, något, hvarom också den betydliga och ej minskade importen bär vittne. Också har, enligt hvad för utskottet uppgifvits, den svenska fabriken hittills icke kunnat lemna sina egare någon som helst vinst och icke heller några afskrifningar på de för stark nötning utsatta maskinerna kunnat göras. Någon utförsel

har visserligen förekommit, men torde bestå af tillverkningsöfverskott, som utförts för att icke än mera nedtrycka det genom den utländska konkurrensen redan låga priset. Utskottet anser därför det till hjälp åt den inhemska industrien begärda skyddet böra åt densamma beviljas. Någon betydligare inverkan på de industrier, hvilka begagna sig af ifrågavarande artiklar, särskildt snickerifabriker och mekaniska verkstäder, torde ifrågavarande tull icke kunna hafva; och det bör dessutom ihåtkommas, att dessa industrier redan åtnjuta tullskydd.

Utskottet finner sig sålunda böra förorda motionärens förslag att belägga polér- och smergelpapper med en tull af tio procent af värdet, eller samma tullsats, som är bestämd för maskiner, redskap och verktyg. Dock torde polér- och smergelpapper fortfarande såsom hittills böra upptagas såsom en särskild rubrik i tulltaxan med särskildt utsatt tullsats och icke sammanföras med maskiner, redskap och verktyg, enär detta senare skulle medföra, att någon uppgift om införseln af sådant papper icke vidare skulle kunna erhållas.

Då det emellertid synes utskottet lämpligt, att äfven glas- och flintpapper särskildt nämnas i tulltaxan och sammanföras med polér- och smergelpapper, med hvilka de torde böra draga lika tull, har utskottet ansett sig böra härom väcka förslag; och likaledes får utskottet föreslå, att glas- och flintduk, hvilka, såsom ofvan nämnts, i likhet med smergelduk hänföras till maskiner, redskap och verktyg med tull af tio procent af värdet, i tulltaxan särskildt nämnas tillsammans med smergelduk, hvarvid utskottet tillika ansett lämpligt, att jemväl för dessa artiklar särskild tullsats utsättes, så att desamma icke vidare komma att upptagas såsom maskiner, redskap och verktyg.

Utskottet hemställer alltså,

3:o) att Riksdagen, i anledning af herr Nordströms ifrågavarande motion om tull å *polér- och smergelpapper*, måtte besluta, att dylikt papper skall åsättas en tull af tio procent af värdet;

4:o) att Riksdagen jemväl måtte besluta, att *glas- och flintpapper* skall åsättas en tull af tio procent af värdet; samt

5:o) att, vid bifall till hvad utskottet här ofvan under punkterna 3:o) och 4:o) hemställt, Riksdagen ytterligare måtte besluta, att följande i tulltaxan förekommande rubriker, nemligen:

Papper:

polér- och smergel-..... fritt; och
Smergelduk; hänföres till Maskiner, Redskap och Verktyg;

skola erhålla följande förändrade lydelse:

Papper:

polér-, smergel-, glas- och flint- 100 kronor 10 kronor;
Smergelduk, Glasduk och Flintduk 100 kronor 10 kronor.

Stockholm den 17 Februari 1902.

På bevillningsutskottets vägnar:

H. CAVALLI.

Reservationer:

vid *punkterna* 3:o), 4:o) och 5:o):

af herrar *Brodin* och *J. Bromée*; samt

af herr *Meyer*, hvilken ansett, att herr Nordströms ifrågavarande motion om tull å polér- och smergelpapper bort af utskottet afstyrkas.